

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Tapani, A. & Sinkkonen, M. (2021) Yhdessä vai yksin? - Opettajat (tiimi)työntekijöinä. TAMK-blogi, 7.5.2021.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/teema2/yhdessa-vai-yksin-opettajat-tiimityontekijoina/>

Yhdessä vai yksin? - Opettajat (tiimi)työntekijöinä

7.5.2021 — Arja Hautala

Käsi sydämelle, opettajat, ja rehellinen vastaus: toimitko mieluummin yksin vaiko yhdessä toisten kanssa, tiimissä? Odotamme hetken, että sinulla on aikaa antaa tähän rehellinen vastaus. Jatka vasta sen jälkeen lukemista.

Suomalaiset opettajat nähdään keskieurooppalaisessa kirjallisuuskatsauksessa (Vangrieken ym. 2015) ansiokkaina tiimityöntekijöinä opetuksen ja ohjauksen toteuttamisen suhteen. Suomalaisessa tutkimuksessa yhteistyön tekeminen pirstaloituu useisiin tekemisen tapoihin ja varsinainen yhdessä opetuksen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi jää minimiosaan; lähinnä esimerkit siitä löytyvät erityisopetuksen puolelta (Salo & Tapani, 2021). Yhteistyön pirstaloituminen on linjassa opettajan työnkuvan kanssa: Kukkonen (2018) on haastattelut viisi ammatillista opettajaa ja löytänyt heille yhdeksän erilaista identiteettiä, Tapani ja Salonen (2019) ovat tunnistanet opettajille 53 erilaista tarvittavaa taitoa.

Riitänkö vai riitämmekö?

Nyt kun itse kukin kamppailee jaksamisen ja riittämisen tunteiden kanssa, on hyvä hetki pohtia, millaista opettajan työtä haluamme jatkossa toteuttaa ja edistää. Ne, jotka alussa

vastasivat toimivansa mieluummin yksin, joutuvat miettimään omia selviytymiskeinojaan, niin että ”pää pysyy kasassa” edellä mainituissa osaamisvaateissa.

Sosiaalipsykologeina liputamme kuitenkin vahvasti yhdessä tekemisen kulttuurin puolesta, niin opetuksen suunnittelussa, toteutuksessa kuin arvioinnissakin. Ensinnäkin se tuottaa osallistujilleen osaamispääomaa ja jaksamisen elementtejä: osaamispääomaa yhteisenä sitoutumisena, motivaation lähteenä ja innostuksena (Ojala 2008), hyvinvointia kollegiaalisuuden ja auttamisen kautta (Tapani 2021).

Yksilöt ovat yhdessä enemmän

Tiimeissä ”oleminen” ei kuitenkaan automaattisesti tuota hyvää ja kaunista, vaikkakin voidaan ajatella, että sosiaalista pääomaa valautuu sen jäsenille myös vain olemalla osa yhteisöä. Työyhteisön sosiaalista pääoman voidaan katsoa muodostuvan luottamuksesta, yhteisistä arvoista ja normeista sekä aktiivisesta toiminnasta yhteiseksi hyväksi (Coleman 1990). Jokaisen panos yhdessä tekemisessä on tärkeä ja tunnistettava. Yksilö voi kukoistaa osana tiimiä, kun pääsee toimimaan omilla vahvuuksillaan ja jopa kehittämään niitä toisten tuella.

Niin, mitä vastasit alussa? Jääköön se meidän keskiseksi salaisuudeksi. Oletko sitten yksin tai yhdessä tekijä, molempia toimintatapoja tarvitaan, ilman toista ei ole toista: tarvitsemme rauhaa ajatella ja kirjoittaa, omaan tahtiin, tuottaa aineistoja yksin, mutta niiden rikastamiseksi ja koettelemiseksi tarvitsemme muita. Mikä onkaan mukavampaa kuin kollegan kommentti: ”sä sitten vedit tuon hienosti” tai ”teidän kanssa on sitten nastaa ajatella asioita ääneen”. Siinä jos missä alkaa väistämättä yksilö kukoistaa ja samalla säteillä kukoistustaan koko yhteisöön, koska hyvillä asioilla on tapana tuottaa hyvää myös ympäristöönsä. Entäpä jos jatkossa keskitymmekin kollegoiden vahvuuksiin ja korostamme sitä hyvää, mitä he meille tuottavat? Siinä huomaamatta karttuu omakin sosiaalinen pääoma. Kokeillaanko?

Lähteet

Coleman, J. (1990) *Foundations of Social Theory*. Cambridge. Harvard University Press.

Kukkonen, H. (2018) Osaamisperusteisuus ja opettajan identiteetti. Teoksessa H. Kukkonen ja A. Raudasoja (toim.), *Osaaminen esiin – ammatillisen koulutuksen reformi ja osaamisperusteisuus*. Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja. Sarja A. Tutkimuksia 23. Viitattu 4.5.2021. <http://www.tamk.fi/-/julkaisu-osaaminen-esiin>

Ojala, L. (2008) *Osaamispääoman johtamisesta kilpailuetu*. Helsinki. WSOYpro.

Salo, P. & Tapani, A. (2021). Opettajien yhteistyö suomalaisen tutkimuksen perusteella. Lähetetty arvioitavaksi *Aikuiskasvatus-lehteen*

Tapani, A. (2021) Tiimit korkeakouluopettajien hyvinvointia tukemassa. Esitys TAMK-konferenssissa 4.2.2021.

Tapani, A. & Salonen, A. (2019). Identifying teachers' competencies in vocational education in Finland. *International Journal for Research in Vocational Education and Training*, 6(3), 243-260.

Vangrieken, K., Dochy, F., Raes, E. & Kyndt, E. (2015). Teacher collaboration: A systematic review. *Educational Research Review* 15 (2015), 17–40.

Teksti: Annukka Tapani, yliopettaja, TAMK Ammatillinen opettajakorkeakoulu, Legit – Kasvu ja oppiminen tiimeissä -tutkimusryhmän vetäjä ja Merja Sinkkonen, yliopettaja, TAMK Hyvinvointi ja terveysteknologia, Legit – Kasvu ja oppiminen tiimeissä - tutkimusryhmän jäsen
Kuva: Annukka Tapani